

# Ur Vifolka härads dombok

---

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt  
avskrivet av Henrik Mosén*

*Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna*

---

s 126, **1611 den 1 mars**, laga ting vid Weta närvarande häradsfogden välaktad Håkan Persson

Nämnden – Ut Supra

s 127

Samma dag ställdes för rätten Lasse i Skorteby och anklagades av Anders Joensson välb Ture Jacobsons landbofogde, att han hade stungit honom hemma till sitt med en kniv genom armen och igenom tinningen en uti munnen. Och hade för. ne Anders Joensson honom ingen orsak därtill givit, utan att han krävde av honom på husbondens vägnar två tynnor malt som han hade länge haft denne med sig. Därför kunno de goda män i nämnden icke fria hans 40 mkr för samma styng efter det 6 Capit Såräm. Bl. till treskiftes. Husbonden målsäg, och härade. För det att han sute sig således emot sins deras tjänare ställdes han till honom och sig förlika det bästa han kan.

s 127-128

Jöns Nielsson i Skoneberg hade belägrat sina farbrors dotter Ragnel Anundzdot. r b.d och med barn rätt, vilket de båda godvilligen bekände. Därför skulle de hava bött efter som Wästeråås Recess? förmåler. Men alldestund sådana leder på vår tid bliva hos höga personer medgivet att biuda sig i äktenskap med varannan. Därför kunno de tolv icke fälla honom till livsstraff. Och icke heller låta honom så lätteligen slippa som andra uti oskilla leder, utan något högre straffes för förargelse skuld, nämligen till 30 dal. r. Sinom husbonde välb Herre h. Axill Oxenstierna till Tidh\_\_ härade och hhövdinge. För. ne Ragell, vilka han hade förkränkt var en bar fattig människa och hennes fader en tiggare. Därför förskontes hon med sina böter för sitt späda barn skull.

s 128

Ställdes för rätten Tyres i Kyrketorp för ett hor han hade bedrivit med sina legopigo Elin Nielsedott b.d, vilket han förra rtinget hart nekade. Men nu bekände han det uppenbarligen, och fälltes för samma sin brått till 30 daler efter stadgan. Förskontes till 27 d. r kong, härade och hhövdinge.

s 128-129

Peer i Moshult hade för ett år sedan huggit sina sväro Nielses hustru i Bänarp h Kirstin b.d ett stort köttår av våda, och icke av frian vilja. Fälltes för såret till 6 mkr till treskiftes och 9 mkr för lytet efter det 2 Cap Såräm. B.n.

s 129

Oluf Nielsson i Sperringe hade belägrat ena piga Anna Håkonsdott. r b.d och tager henne till äkta. Skulle hava bött sina 20 mkr efter det 3 Cap Gift. B. Förskontes till 3 dal. r till 3skiptes.

s 129

Erich Olsson i Skoneberg fäste en 6 manna ed för ena hästarumpo, Niels hans granne till honom humade?.

s 129

Niels Jönsson i Skoneberg fäste en 6 manna ed att han icke hade flagit huden av Månses häst i Dymesta, som blev borto i Öiebro och henne fördult. Denna eden gick han intet utan försonad sina sak med greve Magnuss landbofogde Anders Håkonsson.

s 130, **1611 den 24 maj**, laga ting vid Liunga uti fogdens försiktig Håkon Pederssons närvaro

Nämnden

Joen i Bredegården	Oluf i Hultarp
Måns i Wästerlösa	Peer i Drusetorp
Harald i Sperringe	Peer i Boo
Peer i Swås	Knut i Måla
Erich i Skoneberg	Mårten i Bierga
Niels ibm	Lasse i Skoneberga

s 130

Samma dag inlades uti häradsbok domboken för Anno 1610 och maken där emot uti H. F. N. des Cancelij.

s 130-131

Erich i Skoneberg gick sin lag med dessa dannemän: Erich Larsson i Skoneberg, Måns ibm, Lasse ibm, Håkon ibm och Jöns i Tolebro, att han icke hade avskurit ena hästerumpo för hustru Brita Jönses, som hans granne Niels Jönsson humemål till honom hade.

s 131

Måns Joensson i Skoneberga greve Magni landbo hade huggit Erichs hustru i Sperringe, ena förfärliga åkomo mitt emellan ögon tvärs över pannan, så att hon därav haver Ewedeligit lyte, där och många ben utlöstes och uttogos. Fälltes förty till 20 mkr för såramålet efter det 3 och 6 Cap Såram.B.I.n och 12 mkr för lytet målsägandes egen sak. Förskontes till 18 mkr till 3skiptes, husbonden målsäganden och härade.

s 131

Erich i Sperringe hade och tillfogat för.de Måns ett blödvite i huvudet. Fälltes till 3 mkr efter det 10 Cap Såram.B.I.

s 131

Oluf Swansson boendes uti eno backastugo vid Sya hade huggit Peer Skomakare i Kolestu tu köttår. Fälltes till 12 mkr till 3skiptes.

s 131

Skattegården i Himmelsby uppbjöds första gången

s 131

Swen och Niels i Brynestorp fingo fulla fästo på deras gård av bröder och systrar dera.

s 134, **1611 den 3 oktober**, laga ting vid Liunga, närvarande häradsfogden Håkan Pedersson.

Nämnden

Lasse Månsson i Skoneberg	Måns i Wästerlösa
Harald i Sperringe	Peer i Boo
Mårten i Bierga	Peer i Swås
Oluf i Hultersta	Knut i Måla
Peer i Drusetorp	Erich i Skoneberg

Niels i Skoneberga

Jöns Joensson ibm

s 134, 136 [sidorna numrerade i fel ordning]

Samma dag blev Lasse i Biersbo fru Marite Ribbings landbo till Malma ställter för rätten för ett enfallt hor han hade bedrivit med sin legopiga Botill b.d, tjänar nu på för.ne Malma. Och hade bött sin husbonde välb F. Marita konungssaken, utfäste nu härade och häradshövdinge för samma sak 10 dal.r.

s 136

Jöns i Mogelsta boendes uti ena backastugu hade bedrivit enfallt hor med en löskekona Brita b.d och henne med barn rått, det de på båda sidor välvilligen bekände. Därför skulle han hava bött sina 30 dal.r efter stadgan, men alldenstund han slätt intet hade att böta med varken ko eller so, hade och därtill med ena sjuka hustru nu på fjortonde året. Därför förskontes han till 12 dal.r konunge härade och hhövdinge. Konan Brita med vilka han horet hade bedrivit efter hon hade intet att böta med, avsades att hon skall tjäna på Norrby gård för sin brått.

s 136, 135 [sidorna numrerade i fel ordning]

Ingrid Olufzdotter tjänar hos Niels i Möreby hade stulit ifrån Tyres ibm lärft 18 al.r vilket här lades på tingsborda, och hon bekände sig där vara samma tjuv och. Skulle förty hava stått sitt straff efter det 6 Cap i Tjuv.B. Så efter målsäganden och hela nämnden bådo för henne benåddes hon till livet. Och skall tjäna för sina sak på Norby gård. Härade och hhövdinge skall hon giva 2 dal.r

s 135

Peer Hansson i Swåsz hade för någon tid sedan slagit h. Mariet Nielses ibm en blånat över händerna. Fälltes till 3 mkr efter det 10 Cap Såram.Bl. till 3skiptes.

s 135

Lasse Nielsson tjänar Arfuid i Gofarp hade lockat och belägrat sin husbondes dotter Karin b.d och hennes mödom förkränkt. Därför fälltes han till 40 mkr efter det 3 Cap Giftom.B. Förskontes till 9 dal.r kong härade och hhövdinge.

s 135, 137 [sidorna numrerade i fel ordning]

Ingeborg Peersdotter tjänar på Norby hade stulit ifrån Her Joen i Nykil förliden vinter trij huvudkläder, som hörde hans hustru till, vilket hon och dem för rätten bekände. Därför fälltes hon efter det 8 Cap i Tjuv.B. vad mista och båden öron med mindre höga överheten vill henne benåda.

s 137

Himmelsby gård uppbjöds andra gången.

s 137, **1611 den 11 november**, ting i Normelösa, närvarande ädle och välb Swen Some till Göthewij samt häradsfogden förständig Håkon Persson.

Nämnden – Ut Supra

s 137-139

Samma dag steg Anders Nielsson i Biurstorp [Brynstorp?] fram för rätten med sinne hustru Karin Peersdot b.d och kärke till en skottsk soldat Willam Willamsson b.d att han skulle hava våldtagit hans hustru. Och bekände hon att då soldaten och hans stallbroder kommo i gården, begärade de mat den de och fingo. Sedan körde de mig på logen sade hon, efter havre, då båd jag honom kliva själv den efter havren, men han ville icke, så visste jag icke better utan klev in och han efter. Så fattade han mig strax och kvavde mig, så att jag intet orkade eller fick ropa. Sedan red de sina färde.

Då nu kvinnan förhörd var inkallades skotten och tillfrågades på mångahanda sätt om han var skyldig här uti eller ej. Han nekade med allvar \_\_\_ade och sade det var icke sant hon sade! Då sköts

denna sak till de tolv, antingen de kunno honom värja eller fälla efter kvinnores ord. Ty alldenstund han var en främmande kunde han icke komma uti lag och ed som det 19 Cap uti Ting.B. förmäler, och han var på sin resa ifrån fienden Juten och till kampen ställter. Så ransakde de på det flitelig.n både kvinnores tal och åthävor såsom och mannens nekande, och därutav besluto att de honom icke fria kunde ifrån lägersmålet men att han skulle hava tagit henne så med makt och fullt våld som hon sade ville de icke tro, ty här var ingen de torkar för handen varken rop, kläderev eller blånat som Sveriges lag omtalar. Som honom därtill binda kunde. Därför kunno de icke döma honom till livet utan till så stora böter som höga överheten tänkis av honom taga.

Men kvinnan, på det icke något uplopp av många mana emot? för.de soldat sker skulle, som mycket stod till befruktandes synnerligen uti den orolige frygde som då var sades fri för böterna, efter hon icke gjorde de synd med brådde mod, utan utav räddoga och häpenhet.

s 139

Niels i Öiebro hade slagit Måns Swensson sin manna en Pust vid ögat. Fälltes till 3 mkr efter det 13 Cap Såra.Bl. till 3skiptes.

s 139

Hablarp i Möleby sn uppbjöds första gången.

---

***Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt***  
*avskrivet av Henrik Mosén*

*Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna*

---